

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PROJEKTU SPECIFICKÉHO VÝZKUMU 2013

Název projektu: *Královéhradecká městská kancelář v době předbělohorské*

Řešitelský tým: PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.

Bc. Vít Šebesta, student navazujícího studia Historie

Popis a splnění cílů řešení:

Obdobně jako v jiných městech, i v Hradci Králové došlo v průběhu staletí k živelným pohromám a bezprostřednímu kontaktu s válečnými událostmi, jež způsobily těžko odhadnutelné ztráty v oblasti písemností úřední provenience. Současnou podobu hradeckého archivního fondu, z něhož se dochoval pro dobu středověkou a předbělohorskou jen fragment, však mnohem více poznamenaly nešetřné skartace materiálu v období 19. století, kdy byla naprostá většina písemností vědomě zničena či rozprodána.

Doposud byla královéhradeckým městským kancelářím středověkým i předbělohorským věnována jen minimální pozornost, a to právě s ohledem na torzovitost pramenné základny a na náročnost badatelského úkolu.¹ Souhrnný přehled zachycující vývoj jednotlivých století zatím stále čeká na svého zpracovatele.² Jeho role je však významně

¹ Soustavnější výzkum pro dobu středověkou zachytil ve své studii Pavel BĚLINA, *Ze správní a hospodářské agendy města Hradce Králové ve 14. a na počátku 15. století*, SAP 23, 1973, s. 156-191, vycházející ze své práce diplomové a doktorské. Pro období předbělohorské je k dispozici práce Běly MORAVOVÉ, *Městští písaři v Hradci Králové v letech 1580-1620*, diplomová práce na katedře pomocných věd historických a archivního studia FF UK, Praha 1996, jež se však nespécializuje na podrobný diplomatický rozbor dochovaných písemností doby předbělohorské.

² Z významnějších souhrnných prací o jednotlivých městských kancelářích, jejich personálu a úředních písemnostech středověkých a předbělohorských jmenujme: Václav VOJTÍŠEK, *Písaři manuálů radních Nového Města pražského z let 1548-1553 (příspěvek k dějinám městské kanceláře pražské)*, ČSPSČ19, 1911, s. 53-61, 119-124 a 146-154; František SCHWARZ, *Bilovecké městské knihy 16. a 17. století – jejich obsah, jazyk a význam*, in: 650 let města Bílovice, Nový Jičín – Bílovec 1971, s. 21-38; Petr MUŽÍK, *Městská kancelář, správa a hospodářské poměry v Domažlicích v 16. a 17. století*, SAP 27, 1997, s. 53-109; Hana JORDÁNKOVÁ – Ludmila SULITKOVÁ, *Brněnská městská kancelář v předbělohorském období (Prosopografická a diplomatická studie)*, Praha 1995; Vladimír V. SPÁČIL, *Písaři a kanceláře města Olomouce do roku 1786*, Olomouc 2001.

ztížena, jak již zaznělo výše, absencí potřebného množství materiálu. Dochované městské knihy z doby předbělohorské, jež jsou zvláště ve středu pozornosti, totiž současně představují vůbec nejstarší dochovaný královéhradecký knižní materiál úřední provenience. Výjimkou je v oblasti městských knih³ pouze fragment *berního rejstříku z přelomu 14. a 15. století*, fragment *kopiáře z roku cca 1406*, *Kniha městských počtů 1497*, *Počty purkmistrů 1504*, *Rejstřík na prodej dřeva 1508*⁴ a *Registra luhů a luk v Lochenicích 1519-1521*.⁵

Řešitelský tým připravuje k vydání monografii, zaměřující se na středověký a předbělohorský vývoj královéhradecké městské administrativy. V této souvislosti představuje prostředí tehdejší radnice, v jejímž rámci se postupem doby utvořily vedle centrální městské kanceláře radních písařů i kancelář písaře městského rychtáře a kancelář písařů důchodních úředníků. Zvláštní pozornost je věnována královskému rychtáři, ustavenému po protihabsburském odboji 1546-1547, a jeho písemné produkci. Výsledky náročného interdisciplinárního výzkumu dokládají, že v souladu s významem města se svou působností a produkcí řadily mezi nejvyspělejší kancelářská zařízení tohoto typu v Českém království. Autoři v mnohém dospěli ke zcela novým a zásadním informacím, které nejednou korigují i citace jednotlivých dochovaných pramenů v archivním inventáři. Současně je třeba vyzdvihnout, že se jim podařilo v mnohém rekonstruovat materiál dávno zaniklý a prostřednictvím diplomatické metody stanovit historickou hodnotu písemností dochovaných. Vzpomínaná monografie by tak měla být zásadní prací pro každého badatele, který se hodlá věnovat královéhradeckým dějinám do roku 1620.⁶

³ Naposledy se k vývoji městských knih významněji vyslovila Ludmila SULITKOVÁ, *Vývoj městských knih v Brně ve středověku (v kontextu vývoje městských knih v českých zemích)*, Praha 2004, kde jsou i odkazy na starší literaturu.

⁴ Podrobné analýze tohoto pramene se v rámci specifického výzkumu 2013 věnovaly Věra Němečková a Jana Vojtíšková. Výstupem bude odborná stat' zahrnující moderní kritickou edici pramene s připojeným odborným pojednáním, založeným na interdisciplinárním výzkumu.

⁵ SOKA Hradec Králové, fond Archiv města Hradec Králové (dále jen zkráceně AMHK), *Berní rejstřík 1398 – 1402 – 1403*, inv. č. 290, kn. č. 1; Archiv Národního muzea (dále ANM), Sběrka pergamenů Perg-A312, *Fragment knihy privilegií města Hradce Králové [1406]*; AMHK, *Kniha městských počtů 1497*, kn. č. 3870; ANM, Topografická sbírka F, Hradec Králové, *Počty purkmistrů 1504*, bez inv. č.; AMHK, *Rejstřík na prodej dřeva 1508*, karton č. 35, inv. č. 46; AMHK, *Registra luhů a luk v Lochenicích 1519 – 1521*, inv. č. 291a, kn. č. 2a.

⁶ Připomeňme, že J. Vojtíšková je členkou autorského kolektivu, který má za úkol do dvou let zpracovat dějiny Hradce Králové od jeho počátků v podstatě do doby nejnovější. Zkušenost z podrobné badatelské sondy do veškerého dochovaného materiálu královéhradeckých kanceláří do roku 1620 je tak pro ni dobrým startem k dalšímu badatelskému úkolu.

Výsledky publikační činnosti v OBD/RIV: monografie s názvem „Královéhradecké městské kanceláře do roku 1620“ splňující kritéria hodnocení RIV (bude vydáno v OFTISu)

**Stav výstupu: rozpracovaný x dokončený x přijatý redakcí k otištění x otištěn (kde)
Monografie je v současné době před dokončením. I. kapitolu věnovanou období středověku zpracovala J. Vojtíšková. II. kapitolu zaměřenou na dobu předbělohorskou připravili J. Vojtíšková a V. Šebesta. Recenzenty publikačního výstupu budou prof. PhDr. Ivan Hlaváček, CSc., a Prof. PhDr. Hana Pátková, Ph.D.**

Celkem přidělené prostředky: 81.899,- Kč

Vyúčtování dotace – popis hospodaření s prostředky:

Ostatní osobní náklady (stipendia, odměny) byly čerpány v souladu s plánovanými prostředky.

Ostatní náklady – byly čerpány v souladu s plánovanými prostředky.

Celkově byly přidělené prostředky využity hospodárně v souladu s příslušnými předpisy.

Univerzita Hradec Králové				Dne: 14.01.2014 14:06:12		Strana 1	
Výsledovka po účtech s pohyby							
Pohyby za období 2013 / 01 - 12							
Pracoviště:	*****			Všechny vybrané analytiky			
Činnost:	****			Všechny vybrané analytiky			
Fullcost:	*****			Všechny vybrané analytiky			
Zakázka:	*****			Všechny zakázky			
Podzakázka:	***			Všechny podzakázky			
Účet	Název účtu	Má dáti	Dal	Zůstatek k 2013 / 12			
501 003	Spotřeba materiálu kancelářské DU						
	Počáteční stav	0,00					
	ZAV/0311/00620/13 19.12.2013	53,00	0,00		kancelářské potřeby		
	ZAV/0311/00632/13 6.1.2014	26,00	0,00		kancelářské potřeby		
501 003	Spotřeba materiálu kancelářské DU	79,00	0,00				79,00
501 006	Spotřeba materiálu knihy, časopisy DU						
	Počáteční stav	0,00					
	ZAV/0311/00403/13 18.10.2013	1 118,00	0,00		knihy		
	ZAV/0311/00454/13 31.10.2013	322,00	0,00		knihy		
	ZAV/0311/00457/13 31.10.2013	669,00	0,00		knihy		
	ZAV/0311/00463/13 4.11.2013	234,00	0,00		knihy		
	ZAV/0311/00475/13 8.11.2013	1 152,00	0,00		knihy		
501 006	Spotřeba materiálu knihy, časopisy DU	3 495,00	0,00				3 495,00
501	Spotřeba materiálu	3 574,00	0,00				3 574,00
512 002	Cestovné tuzemské zaměst DU						
	Počáteční stav	0,00					
	CES/0301/00097/13 6.11.2013	264,00	0,00		Vojtíšková,CZ.,01.07.13-01.07.13		
	CES/0301/00098/13 6.11.2013	216,00	0,00		Vojtíšková,CZ.,16.10.13-16.10.13		
512 002	Cestovné tuzemské zaměst DU	480,00	0,00				480,00
512	Cestovné	480,00	0,00				480,00
518 009	Ostatní služby tisk DU						
	Počáteční stav	0,00					
	ZAV/0311/00513/13 21.11.2013	51 267,00	0,00		tisk publikace- Vojtíšková, Šebesta		
518 009	Ostatní služby tisk DU	51 267,00	0,00				51 267,00
518	Ostatní služby	51 267,00	0,00				51 267,00
521 001	Mzdové náklady DU						
	Počáteční stav	0,00					
	MZD/0301/00011/13 30.11.2013	4 910,00	0,00		Mzdy 2013/ 11		
521 001	Mzdové náklady DU	4 910,00	0,00				4 910,00
521 003	Mzdové náklady OON -práce DU						
	Počáteční stav	0,00					
	MZD/0301/00010/13 31.10.2013	5 000,00	0,00		Mzdy 2013/ 10		
	MZD/0301/00011/13 30.11.2013	3 000,00	0,00		Mzdy 2013/ 11		
521 003	Mzdové náklady OON -práce DU	8 000,00	0,00				8 000,00
521	Mzdové náklady	12 910,00	0,00				12 910,00
524 001	Zákonné zdravotní pojištění DU						
	Počáteční stav	0,00					
	MZD/0301/00011/13 30.11.2013	442,03	0,00		Mzdy 2013/ 11		
524 001	Zákonné zdravotní pojištění DU	442,03	0,00				442,03
524 002	Zákonné sociální pojištění DU						
	Počáteční stav	0,00					
	MZD/0301/00011/13 30.11.2013	1 227,50	0,00		Mzdy 2013/ 11		
524 002	Zákonné sociální pojištění DU	1 227,50	0,00				1 227,50
524 003	Zákonné pojištění úrazové						
	Počáteční stav	0,00					
	MZD/0302/00004/13 31.12.2013	20,62	0,00		Zák. pojištění 2013/ 12		
524 003	Zákonné pojištění úrazové	20,62	0,00				20,62
524	Zákonné sociální pojištění	1 690,15	0,00				1 690,15
549 006	Jiné ostatní náklady mimoř.stip. DU						
	Počáteční stav	0,00					
	BAN/0802/10234/13 4.6.2013	12 000,00	0,00		1 Šebesta Vít		
549 006	Jiné ostatní náklady mimoř.stip. DU	12 000,00	0,00				12 000,00
549	Jiné ostatní náklady	12 000,00	0,00				12 000,00
	Náklady celkem	81 921,15	0,00				81 921,15
691 006	Provoz.dotace věda MŠMT specifický výzkum						
	Počáteční stav	0,00	0,00				
	MAN/0910/00006/13 8.2.2013	0,00	81 899,00		Dotace MŠMT spec.výzkum		
691 006	Provoz.dotace věda MŠMT specifický výz	0,00	81 899,00				81 899,00
691	Přijaté přís. mezi zúčt.mezi org.slož.	0,00	81 899,00				81 899,00
	Výnosy celkem	0,00	81 899,00				81 899,00
	Hospodářský výsledek k 2013 / 12:						-22,15
	Náklady za vybrané:	81 921,15					81 921,15
	Výnosy za vybrané:		81 899,00				81 899,00
	Hospodářský výsledek za vybrané k 2013 / 12:						-22,15

Příloha: 1 vyúčtování projektu, zakázka 2132.

V Hradci Králové dne 6.1. 2013

PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.